

Paulo
Coelho

Cudzoložstvo

Paulo
Coelho
Cudzoložstvo

Preložila Jana Benková Marcelliová

IKAR

Paulo Coelho
ADULTÉRIO

Copyright © 2014 by Paulo Coelho

<http://paulocoelhoblog.com/>

This edition was published by arrangements with Sant Jordi Asociados,
Agencia Literaria S. L. U., Barcelona, SPAIN.

All rights reserved.

www.santjordi-asociados.com

Translation © 2014 by Jana Benková Marcelliová

Cover design © 2022 by Juraj Šramko

Cover illustration © 2022 by Peter Uchnár

Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

Z portugalského originálu *Adultério* preložila Jana Benková Marcelliová.

Redigovala Katarína Jusková.

Korigovala Silvia Zubeková.

Obálku navrhol Juraj Šramko.

Technická redaktorka Helena Oleňová.

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a. s., Bratislava v roku 2022

ako svoju 1 954. publikáciu v elektronickej podobe.

Druhé vydanie.

Sadzba a zalomenie do strán Michal Harvánek, Bratislava.

ISBN 978-80-551-8533-0

*Ó, nepoškvrnená Panna Mária, pros za nás,
ktorí sa k tebe utiekame. Amen.*

Zatiabni na hlinu.

LUKÁŠ: 5,4

---

*K*aždé ráno, keď otvorím oči do takzvaného nového dňa, najradšej by som ich znovu zatvorila a vôbec nevstala z postele. Ale musím.

Môj úžasný manžel ma neskonale ľúbi a navyše vlastní úctyhodný investičný fond. Každý rok sa proti svojej vôli objavuje na zozname tristo najbohatších ľudí vo Švajčiarsku v časopise *Bilan*.

Mám dve deti, ktoré sú, ako hovoria moje kamarátky, „zmyslom môjho života“. Zavčas rána im musím pripraviť raňajky a odvieŕ ich do školy, len päť minút chôdze od nášho domu. Tam trávia celý deň, ja si môžem ísť po svojom a pracovať. Po vyučovaní sa o ne stará filipínska opatrovatelka, až kým sa s manželom nevrátim z práce.

Mám rada svoju prácu. Som úspešná novinárka v dôveryhodných novinách, ktoré nájdete na každom rohu Ženevy, kde žijeme.

Raz ročne idem s celou rodinou na dovolenku, zväčša navštevujeme rozprávkovo krásne končiny s nádhernými plážami v „exotických“ mestách, kde sa v porovnaní s miestnymi bedármi cítime ešte bohatší, privilegovanejší a vďačnejší za požehnanie, ktorých sa nám v živote dostalo.

Ešte som sa nepredstavila. Teší ma, som Linda. Mám tri-dsaťjeden rokov, meter sedemdesiatpäť, šesťdesiatosem kíl a vďaka manželovej nekonečnej veľkorysosti sa obliekam do najlepších vecí, aké sa dajú kúpiť. Muži po mne túžia, ženy mi závidia.

Keď však ráno otvorím oči do tohto dokonalého sveta, po ktorom všetci bažia, no len málokto sa doň dostane, viem, že mám pred sebou príšerný deň. Ešte minulý rok som o ničom nepochybovala, jednoducho som žila svoj život, len občas som pocítila výčitky svedomia, že mám viac, ako si zaslúžim. Keď som jedného pekného dňa pripravovala raňajky pre celú rodinu (spomínam si, že už bola jar a v záhrade nám začínali kvitnúť kvety), opýtala som sa sama seba: „A to má byť všetko?“

Túto otázku som si nemala položiť. Na vine bol spiso-vateľ, s ktorým som robila rozhovor v predchádzajúci deň. V jednej chvíli mi povedal: „Vôbec sa neusilujem byť šťast-ný. Radšej budem ľúbiť, hoci je to nebezpečné, lebo nevie-me, čo nás čaká.“

Vtedy som si pomyslela: Chudák. Nikdy nie je spokojný. Zomrie smutný a zatrpknutý.

Na druhý deň som si uvedomila, že žijem bez rizika.

Viem, čo ma čaká: ďalší deň, navlas rovnaký ako pred-chádzajúci.

Som zalúbená? Nuž, ľúbim svojho manžela, čo mi dáva istotu, že nepodľahnem depresii ako tí, čo s niekým žijú len pre peniaze, vonkajší dojem alebo kvôli deťom.

Žijem v najbezpečnejšej krajine sveta, mám dokonale usporiadaný život, som dobrá matka a manželka. Dostalo

sa mi prísnej protestantskej výchovy a chcem ju odovzdať aj svojim deťom. Nerobím chybné kroky, lebo viem, že môžem veľa pokaziť. Vykonávam všetko nanajvýš efektívne, s minimálnym osobným vkladom. Ako mladé dievča som sa zopár ráz trápila, keď mi chlapec neopätoval lásku, ako každý normálny človek.

Ale odkedy som sa vydala, čas zastal. Až kým som nenašla na toho prekliateho spisovateľa a jeho odpoveď. Ved' čo je zlé na jednotvárnosti či nude? Ak mám byť úprimná, vôbec nič. Len... len utajovaný strach, že všetko sa odrazu zmení a ja nebudem pripravená.

Odkedy sa ma jedného nádherného rána zmocnila táto nešťastná myšlienka, opantal ma strach. Dokážem čeliť svetu sama, ak manžel zomrie? Áno, odvetila som si, ved' z jeho dedičstva by vyžilo niekoľko generácií. Kto sa mi postará o deti, ak zomriem ja? Môj milovaný manžel. Skôr či neskôr sa však znovu ožení, lebo je bohatý, šarmantný a inteligentný. Dostanú sa moje deti do dobrých rúk?

Najprv som sa pokúšala nájsť odpoveď na všetky svoje pochybnosti. Čím viac bolo odpovedí, tým viac sa vynáralo otázok. Nájde si milenku, keď zostarnem? Alebo už niekoho má, lebo sa zriedkavejšie milujeme? Myslí si, že niekoho mám, keďže v posledných troch rokoch nedávam najavo veľký záujem?

Nikdy sme si nerobili žiarlivostné scény a ja som bola presvedčená, že tak to má byť, no v to jarné ráno sa vo mne prebudili pochybnosti, že je za tým akútny nedostatok lásky na oboch stranách. Usilovala som sa viac na to nemyslieť.

Celý týždeň som si po práci skočila niečo kúpiť na Rue du Rhône. Nič, čo by ma výnimočne zaujalo, ale aspoň som mala pocit, že mám trochu zmeny. Odrazu som potrebovala čosi, čo mi predtým nechýbalo. Objavila som spotrebič, ktorý som nepoznala, aj keď v oblasti spotrebičov ťažko hľadať novinku. Vyhýbala som sa obchodom s tovarom pre deti, aby som svoje ratolesti nepokazila každodennými darčekom. Nechodila som ani do obchodov s mužskými vecami, aby moja prehnaná štedrosť nevzbudila v manželovi pochybnosti.

Keď som po návrate domov vstúpila do čarovného kráľovstva svojho osobného sveta, tri-štyri hodinky bolo všetko krásne. Ale keď všetci zaspali, pomaličky ma začala nahlodávať nočná mora.

Myslím si, že vášeň je pre mladých a je celkom normálne, ak sa v mojom veku zo života vytratí. To ma nedeší.

Dnes, o niekoľko mesiacov neskôr, sa na jednej strane hrozím, že všetko sa zmení, a na druhej strane sa obávam, že všetko zostane do konca života rovnaké. Počula som, že s príchodom leta sa človeka zmocňujú zvláštne pocity – akoby sa scvrkol, keďže trávi viac času vonku a jasnejšie si uvedomuje veľkosť sveta. Obzor sa rozpína za oblaky a múry nášho domu.

Možno je to tak. Ja však zle spávam, a na vine nie je teplo. Keď ma večer nikto nevidí, všetko mi naháňa strach: život, smrť, láska aj jej nedostatok. Desí ma, že všetko nové sa mení na zvyk, že strácam najlepšie roky v jednotvárnosti, ktorá sa bude opakovať až do konca života. Zároveň sa bojím nepoznaného, aj keď zaváňa vzrušením a dobrodružstvom.

Prirodzene, usilujem sa nájsť útechu v cudzom utrpení.

Zapnem televíziu a pozriem si správy. Všade samé neho-
dy, ľudia, ktorých prírodná katastrofa pripravila o domov,
utečenci. Koľko je v tejto chvíli na svete chorých? Koľkí
v tichosti či s krikom prežívajú nepravosť a zradu? Koľko je
chudobných, nezamestnaných a uväznených?

Prepnem na inú stanicu. Pozriem si seriál alebo film a na
niekoľko minút či hodín sa rozptýlim. Desí ma predstava,
že manžel sa zobudí a opýta: „Čo sa deje, láska?“ Musela
by som mu povedať, že je všetko v poriadku. Ešte horšie
by bolo, keby sme si spolu lahli, on by mi položil ruku na
stehno, pomaly ju posúval vyššie a začal sa ma dotýkať. Mi-
nulý mesiac sa to už dva-tri razy stalo. Môžem predstierať
orgazmus, nebolo by to prvýkrát, ale ťažko sa prinútim
zvlhnúť.

Musela by som povedať, že som na smrť unavená, a on
by sa tváril, že sa ho to nedotklo. Pobožkal by ma, obrátil
sa na druhý bok, prečítal si najnovšie správy na table-
te a čakal na ďalší deň. Ja by som len dúfala, že je veľmi
ustatý.

Nie vždy je to tak. Občas musím prevziať iniciatívu.
Nesmiem ho odmietnuť dve noci za sebou, inak si náj-
de milenku, a ja ho rozhodne nechcem stratiť. Pri troche
masturbácie sa dopredu vzruším a všetko je v poriadku.

„Všetko je v poriadku“ znamená, že nič nie je ako kedysi,
keď sme boli jeden pre druhého tajomstvom.

Pokúšať sa udržiavať si rovnaký oheň po desiatich ro-
koch manželstva sa mi zdá zvrhlé. No vždy keď pri sexe
predstieram rozkoš, kúsok môjho vnútra zomrie. Kúsok?

Myslím, že sa vyprázdňujem rýchlejšie, ako som predpokladala.

Susedky hovoria, že mám šťastie – narozprávala som im, že sa často milujeme. Ony tiež klamú a krúčia hlavou nad neutíchajúcim záujmom manželov. Aj ony si myslia, že manželský sex človeka baví len prvých päť rokov, potom príde na rad „predstavivosť“. Treba zavrieť oči a predstaviť si, že na vás leží sused a robí, čo by si váš manžel nikdy netrúfol. Alebo myslieť na to, že sa vás zmocní sused aj s manželom, že vyskúšate všetky perverznosti a zakázané hry.

* * *

Keď som dnes odprevádzala deti do školy, zadívala som sa na nášho suseda. Nikdy som si nepredstavovala, ako na mne leží – radšej myslím na kolegu, mladého reportéra, ktorý vyzerá stále utrápene a osamelo. Nikdy som ho nevidela nikoho zvädzať, a práve v tom je jeho čaro. Každá žena z redakcie už pri nejakej príležitosti spomenula, že „by sa o toho chudáčika rada postarala“. Som presvedčená, že o tom vie a úplne mu stačí predstava, že je objektom túžby. Možno cíti, čo ja: príšerne sa bojí, že keď urobí krok vpred, všetko zničí – prácu, rodinu, minulosť aj budúcnosť.

Skrátka, dnes ráno som si obzrela nášho suseda a bolo mi do plaču. Umýval auto a ja som si pomyslela: Aha, je rovnaký ako ja a môj manžel. Raz budeme robiť to isté. Deti vyrastú, odťahujú sa do iného mesta či dokonca do inej krajiny a my budeme v dôchodku umývať autá, hoci by sme si to mohli zaplatiť. V istom veku je však dôležité ro-

biť bezvýznamné veci a vyplňať si čas, ukazovať druhým, že naše telo ešte funguje, že sme nestratili pojem o peniazoch a určité veci robíme s pokorou.

Čisté auto vo svete veľa nezmení. Môjho suseda však v to ráno nič iné nezaujímalo. Zaželal mi krásny deň, usmial sa a vrátil sa k práci, akoby sa staral o Rodinovu sochu.

* * *

Odstavím auto na parkovisku – „Cestujte do centra hromadnou dopravou! Neznečisťujte prostredie!“ –, nastúpim do zvyčajného autobusu a cestou do práce vidím cez okno to isté, čo každý deň. Zdá sa, že Ženeva sa od mojich detských čias vôbec nezmenila: staré šľachtické domy vytrvalo stoja medzi budovami, čo dal postaviť jeden bláznivý primátor, ktorý objavil „novú architektúru“ v päťdesiatych rokoch minulého storočia.

Keď cestujem, cnie sa mi za Ženevou. Chýba mi ten príšerný nevкус, obrovské veže zo skla a z ocele, diaľnice, korene stromov, čo trhajú chodníky, takže sa každú chvíľu niekde potkneme, parky s tajuplnými drevenými ohrádkami, kde rastú všetky možné druhy trávy, lebo „príroda je taká“... Skrátka, mesto iné ako všetky ostatné, ktoré sa zmodernizovali a stratili čaro.

Tu ešte povieme „dobrý deň“ neznámym, ktorí nám skrížia cestu, a „dovidenia“, keď odchádzame z obchodu, kde sme si kúpili fľašu minerálky, aj keď sa tam už nikdy nechystáme vrátiť. Ešte sa porozprávame s cudzími v autobuse, hoci zvyšok sveta si myslí, že Švajčiari sú zdržanliví a odmeraní.

Ako sa len mýlia, ale nech! Tak si zachováme svoj životný štýl ďalších päť či šesť storočí, kým sa cez Alpy dostanú barbari so svojimi úžasnými elektronickými zariadeniami, bytmi s malými spálňami a veľkými obývačkami, ktorými chcú ohúriť hostí, priveľmi namalovanými ženami, mužmi, čo prihlasno rozprávajú a rušia susedov, a pubertiakmi, čo sa obliekajú ako rebeli, a pritom sa na smrť desia názoru rodičov.

Nech si len všetci myslia, že Švajčiarsko je iba syr, čokoláda, kravy a hodinky. Nech veria, že na každom rohu Ženevy je banka. Vôbec netúžime presvedčiť ich o opaku. Sme šťastní bez vpádu barbarov. Všetci sme po zuby ozbrojení – keďže vojenská služba je povinná, každý Švajčiar má doma pušku –, zriedka však počuť, že by sa niekto rozhodol vystreliť na druhého.

Žijeme šťastne a bez zmeny už celé stáročia. Sme hrdí, že sme si zachovali neutralitu, keď Európa posielala svojich synov do nezmyselných vojen. Teší nás, že nemusíme nikomu vysvetľovať, prečo je Ženeva, kde upútajú najmä kaviarne z devätnásteho storočia a staré panie na prechádzke, nevelmi príťažlivá.

„Sme šťastní“ možno nie je celkom pravdivé vyjadrenie. Šťastní sú všetci okrem mňa, čo práve idem do práce a uvažujem, kde sa stala chyba.

* * *

V redakcii sa dnes opäť pokúšajú nájsť čosi zaujímavejšie ako zvyčajnú autonehodu, prepadnutie (bez použitia zbrane) a požiar (kam sa vydali desiatky áut s vysoko kvali-

fikovaným personálom, ktorý sa nahrnie do starého bytu, lebo všetkých vydesil kus pečeného mäsa, čo ktosi zabudol v rúre).

Opäť sa vraciam domov, s radosťou navarím večeru, prestriem stôl, kde zasadne celá rodina, a poďakujeme Bohu za pokrm, ktorého sa nám dostáva. Ďalší večer, keď sa po jedle každý stiahne do svojho kútika – otec pomôže deťom s úlohami, mama uprace kuchyňu aj celý dom a pripraví peniaze pre opatrovatelku, ktorá príde skoro ráno.

V posledných mesiacoch sa našli aj chvíle, keď som sa cítila veľmi dobre. Mala som pocit, že život má zmysel, že toto je úloha človeka na Zemi. Deti si uvedomujú, že mama má pokoj v duši, manžel je láskavejší a pozornejší, celý dom akoby vyžaroval vlastné svetlo. Sme príkladom šťastia pre zvyšok ulice, mesta, krajiny – tu ich voláme kantóny – i celého štátu.

A odrazu vojdem do sprchy a bez rozumného vysvetlenia sa rozplačem. Nariekam vo vani, lebo tam nik nepočuje moje vzlyky a nepoloží mi nenávidenú otázku: „Si v poriadku?“

Áno, prečo by som nebola? Vari sa vám na mojom živote niečo nezdá?

Všetko je v poriadku.

Len sa desím noci.

Deň mi neprináša nijakú radosť.

Vidím šťastné obrazy z minulosti a veci, ktoré mohli prísť, no neprišli.

Cítim nenaplnenú túžbu po dobrodružstve.

A strach z toho, že neviem, čo bude s mojimi deťmi.

V hlave mi víria stále rovnaké negatívne myšlienky. Akoby diabol strichol v kúte, aby na mňa skočil a povedal mi, že to, čo nazývam „šťastie“, je len prechodný stav, ktorý istotne rýchlo pominie. Veď som to vždy vedela, alebo nie?

Chcem sa zmeniť. Potrebujem sa zmeniť. Dnes som sa v práci zbytočne rozčúlila len preto, že stážistovi trvalo dlhšie, kým našiel materiál, o ktorý som ho požiadala. Nie som taká, ale postupne strácam kontakt sama so sebou.

Je hlúposť viniť toho spisovateľa a rozhovor s ním. Odvtedy prešlo niekoľko mesiacov. Len odkryl kráter sopky, ktorá môže kedykoľvek vybuchnúť a rozsiať smrť a skazu naokolo. Keby nebolo jeho, objavil by sa film, kniha či ktosi, s kým by som prehodila zopár slov. Predpokladám, že v niektorých ľuďoch narastá tlak celé roky, ani si to nevedomia, a jedného dňa stratia hlavu pre celkom bezvýznamnú hlúposť. Vtedy si povedia: „Stačilo. Takto to ďalej nejde.“

Niektorí si siahnu na život. Iní sa rozvedú. Sú aj takí, čo odcestujú do chudobných častí Afriky a pokúšajú sa zachrániť svet.

Ja sa však poznám. Určite budem všetky pocity dusiť v sebe, kým ma zvnútra nerozožerie rakovina. Verím totiž, že veľká časť chorôb je dôsledok potláčaných emócií.

* * *

Zobudím sa o druhej ráno a hľadím do stropu, aj keď viem, že na druhý deň musím skoro vstávať, čo mi je skutočne proti srsti. Neviem sa sústrediť na nič rozumné,

nezamýšľam sa nad tým, čo sa so mnou deje, jednoducho neviem ovládať myšlienky. Občas – chvalabohu, nie často – uvažujem, či by som nemala požiadať o pomoc psychiatra. Nebráni mi v tom pomyslenie na prácu či manžela, ale na deti. Rozhodne sa nesmú dozvedieť, čo cítim.

V hlave mi víri čoraz viac myšlienok. Znovu uvažujem o svojom manželstve, o tom, že sme sa ani jediný raz nepohádali zo žiarlivosti. My ženy však máme šiesty zmysel. Možno si môj muž našiel druhú a ja to podvedome cítim. Na druhej strane nemám nijaký dôvod o ňom pochybovať.

Nie je to absurdné? Je možné, že som sa spomedzi všetkých mužov na svete vydala za jediného dokonalého? Nepije, nechodí večer von, nepotrebuje si raz do týždňa vyraziť s kamarátmi. Jeho život sa krúti len okolo rodiny.

Keby to nebola nočná mora, bol by to sen. Vyrovnáť sa mu si vyžaduje obrovskú dávku zodpovednosti.

Uvedomím si, že slová ako „optimizmus“ a „nádej“, ktoré nájdeme v každej knihe, čo sa v nás usiluje vzbudiť sebaistotu a pripraviť nás na život, sú naozaj len slová. Učenci, ktorí ich vyslovili, možno hľadali pre ne zmysel a použili nás ako pokusné králiky, aby videli, ako zareagujeme na takýto podnet.

V skutočnosti som unavená zo šťastného a dokonalého života. Možno je to prejav nejakej duševnej choroby.

Pri zaspávaní o tom uvažujem. Azda mám nejaký vážny problém.

* * *

Idem na obed s priateľkou.

Navrhla, aby sme zašli do japonskej reštaurácie, o ktorej som nikdy nepočula, čo je zvláštne, lebo mám veľmi rada japonskú kuchyňu. Ubezpečila ma, že je to skvelý podnik, hoci pre mňa z práce trošku od ruky.

Nebolo ľahké dostať sa tam. Musela som prestúpiť na druhý autobus a nájsť človeka, ktorý mi vysvetlil, kde je obchodné centrum s tou „skvelou reštauráciou“. Nič sa mi tu nepáči, nepekná dekorácia, stoly s papierovými obrusmi a navyše chýba výhľad. Ona však nemá pochybnosti. Tunajšie jedlo patrí k najlepším v Ženeve.

„Vždy som jedávala v tej istej reštaurácii, kde varia obstojne, ale zase nijako výnimočne,“ povie. „Až kým mi kamarát, čo robí v japonskej diplomatickej misii, neodporučil túto. Zdalo sa mi to tu príšerné, asi aj tebe. Ale reštauráciu prevádzkujú majitelia a v tom je obrovský rozdiel.“

Chodím stále do rovnakých reštaurácií a objednávam si rovnaké jedlo, pomyslím si. Už ani v tom neviem riskovať.

Moja priateľka berie antidepressíva. Skutočne to s ňou nechcem rozoberať, lebo dnes som prišla k záveru, že som len na krok od choroby, a nechcem si to priznať.

Práve preto, že som si povedala, že tejto téme sa rozhodne vyhnem, hneď ju otvorím. Pri cudzom nešťastí sa nám vždy ulaví. Opýtam sa, ako sa cíti.

„Oveľa lepšie. Chvíľu trvalo, kým lieky zabrali, ale keď začnú účinkovať, všetko má znovu farbu a chuť.“

Inak povedané, farmaceutický priemysel opäť vyťažil z utrpenia. Ste smutní? Dajte si tabletku, a je po problémech.

Nenápadne zisťujem, či by nechcela spolupracovať na veľkej reportáži o depresii v našich novinách.

„Je to zbytočné. Ľudia sa teraz delia o pocity na internete. A sú tu lieky.“

O čom sa hovorí na internete?

„O vedľajších účinkoch liekov. Nikoho nezaujímajú príznaky druhých, je to nákazlivé. Odrazu sa u nás prejaví, čo sme predtým vôbec necítili.“

Nič viac?

„O meditačných cvičeniach. Ale neverím, že prinášajú bohvieaké výsledky. Už som vyskúšala všetky, no bolo mi lepšie, až keď som si priznala, že mám problém.“

„Vôbec ti nepomôže, keď vieš, že v tom nie si sama? Neprospeje ti, keď sa porozprávaš o tom, čo cítiš pri depresii?“

„Ani v najmenšom. Kto vyšiel z pekla, vôbec netúži vedieť, ako sa tam žije po jeho odchode.“

Prečo si toľko rokov žila v takom stave?

„Lebo som si nepripúšťala, že by som mohla mať depresiu. A keď som o tom povedala tebe alebo iným kamarátkam, všetky ste tvrdili, že je to hlúposť, že ľudia, čo majú skutočné problémy, nemajú čas na depresie.“

Je to tak, naozaj som to povedala.

Presviedčam ju: Myslím, že článok alebo post na blogu by možno pomohol ľuďom bojovať s chorobou a vyhľadať pomoc. Keďže ja depresiami netrpím a neviem, aké to je – zdôrazním –, mohla by mi o tom trochu porozprávať?

Zaváha. Je to moja kamarátka a možno niečo tuší.

„Máš pocit, že si v pasci. Vieš, že si uväznená, ale nedokážeš...“

Presne tak som sa cítila pred niekoľkými dňami.

Vymenúva príznaky, ktorými zrejme trpia všetci, čo navštívili to, čomu hovorí peklo. Človeku sa nechce vstať z postele. Najjednoduchšie úlohy si vyžadujú nadľudské úsilie. Človek má pocit viny, že sa ocitol v takomto stave bez príčiny, zatiaľ čo na svete je toľko ľudí, ktorí skutočne trpia.

Pokúšam sa sústrediť na vynikajúce jedlo, ktoré začína strácať chuť. Moja kamarátka pokračuje: „Apatia. Predstieraš veselosť, smútok aj orgazmy, predstieraš, že máš dobrú náladu, že si sa dobre vyspala, že žiješ. Až sa dostaneš na pomyselnú červenú čiaru a pochopíš, že keď ju prekročíš, už nebude cesty späť. Tak sa prestaneš sťažovať, lebo ak sa sťažuješ, znamená to, že aspoň proti niečomu bojuješ. Zmieriš sa s vegetatívnym stavom a usiluješ sa to skryť pred ostatnými. Je to príšerne ťažké.“

Čo ti spôsobilo depresiu?

„Nič zvláštne. Ale prečo sa toľko pýtaš? Máš pocit, že si jej podľahla aj ty?“

Vôbec nie! Radšej zmením tému.

Rozprávame sa o politikovi, s ktorým idem robiť rozhovor o dva dni: môj bývalý zo strednej školy, možno si ani nepamätá, že sme si vymenili zopár bozkov a chytil ma za nie celkom vyvinuté prsia.

Moja priateľka je nadšená. Ja sa pokúšam nemyslieť na nič, odpovede nechávam na automatického pilota.

Apatia. Ešte nie som v tomto štádiu, trápí ma, čo sa so mnou deje, ale predpokladám, že onedlho – môže to byť otázka mesiacov, dní či hodín – ma opantá úplný nezáujem o čokoľvek a bude veľmi ťažké z neho vyviaznúť.

Zdá sa, že moja duša pomaličky opúšťa telo a odchádza na neznáme, „bezpečné“ miesto, kde nebude musieť znášať mňa ani moje nočné strachy. Akoby som nebola v škarovej japonskej reštaurácii s vynikajúcim jedlom, akoby bolo všetko, čo prežívam, len scéna z filmu, ktorý sledujem a nechcem – či nemôžem – zasiahnuť.

* * *

Zobudím sa a opakujem zvyčajné činnosti – umyjem si zuby, upravím sa do práce, idem do detskej izby zobudiť deti, pripravím raňajky pre všetkých, usmejem sa, poviem, že život je krásny. Každá minúta a každý pohyb sú pre mňa bremeno, ktoré neviem presne pomenovať. Som ako zvierka, čo celkom nechápe, ako sa dostalo do pasce.

Jedlo stráca chuť, svetlo má sivastý nádych. Prehltnem slzy a široko sa usmejem, aby som nevzbudila podozrenie.

Včerajší rozhovor mi neurobil dobre: nadobúdam pocit, že sa prestávam búriť a rýchlo kráčam k apatii.

Žeby si to naozaj nikto nevšimol?

Samozrejme, že nie. Napokon, bola by som posledná na svete, čo by si priznala, že potrebuje pomoc.

Môj problém je v tom, že sopka už vybuchla. Nemôžem lávu naliať späť, zasadiť trávnik a stromy, pristrihnúť zeleň a pást ovečky.

Nezaslúžim si to. Vždy som sa usilovala naplniť všetky očakávania. Ale prišlo to, a ja nemôžem robiť nič, len brať tabletky. Ešte dnes by som si mohla nájsť zámienu na článok o psychiatrii a sociálnom poistení, sú veľmi oblú-